

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η βιομηχανία κομμένων ανθέων αποτελεί μια σταθερή βιομηχανία που απλώς αλλάζει μορφή συνεχώς ανάλογα με τις εξελίξεις των καιρών. Συνδέεται άμεσα με σημαντικές εκδηλώσεις της καθημερινής ζωής όλων των ανθρώπων, είτε επαγγελματικά είτε προσωπικά. Παραδείγματα αυτών των εκδηλώσεων αποτελούν οι ονομαστικές εορτές, οι επαγγελματικές υποχρεώσεις, οι γάμοι, οι κηδείες, οι επισκέψεις στα νοσοκομεία, καθώς και άλλα γεγονότα, ευχάριστα και δυσάρεστα, που συνδέονται άμεσα με τα άνθη.

Πέρα όμως από αυτή τη σταθερή αγορά, τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερο οι άνθρωποι αυθόρμητα αγοράζουν κομμένα άνθη για να διακοσμήσουν τα σπίτια τους. Οι ειδικοί σε θέματα εμπορίας ανθοκομικών προϊόντων επισημαίνουν ότι αυτό το ρεύμα θα αυξηθεί ακόμη περισσότερο τώρα που ο κόσμος μπορεί να προμηθευτεί άνθη σε πιο προσιτές τιμές από τις υπεραγορές ή άλλους οργανωμένους χώρους πολύ πιο γρήγορα με την αγορά έτοιμων μπουκέτων.

Μέχρι σήμερα, τόσο η ντόπια όσο και η διεθνής αγορά βασιζόταν στην παραγωγή τριαντάφυλλου και γαρίφαλου, κέρπερας και χρυσάνθεμου. Όμως τώρα, δύο βασικοί παράγοντες συντείνουν στην αναθεώρηση της μέχρι σήμερα κατάστασης και στην αναζήτηση νέων ειδών για παραγωγή. Ο πρώτος παράγοντας είναι η εκρηκτική ανάπτυξη στον τομέα της παραγωγής κομμένων ανθέων των χωρών της Λατινικής Αμερικής και της Αφρικής που δεν αφήνει περιθώρια ανταγωνισμού στον τομέα των παραδοσιακών κομμένων ανθέων και ειδικά στο τριαντάφυλλο. Ο δεύτερος παράγοντας είναι η τάση των σύγχρονων ανθρώπων να αναζητούν είδη μοναδικά σε εμφάνιση, παράξενα και εξωτικά, καθώς και είδη κομμένων ανθέων με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής στο βάζο έτσι ώστε να προσαρμόζεται στα δεδομένα της καθημερινότητας του 21ου αιώνα.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, η αναζήτηση νέων ειδών κομμένων ανθέων με καλές προοπτικές στην αγορά γίνεται επιτακτική ανάγκη για την επιβίωση του τομέα της ανθοκομίας στην Κύπρο. Οι κυριότεροι παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη στην επιλογή των ειδών είναι οι εξής:

- Η ανάγκη σε νερό (άρδευση) να είναι περιορισμένη.
- Εκμετάλλευση των κλιματολογικών συνθηκών της Κύπρου έτσι ώστε τα κόστη παραγωγής να μειωθούν στο ελάχιστο για να μπορούν να ανταγωνιστούν αντίστοιχα προϊόντα στη διεθνή αγορά.
- Η εμπορικότητά τους στις αγορές τόσο της Κύπρου όσο και του εξωτερικού.
- Η μοναδικότητα τους ως είδος και η ωραία εμφάνιση τους.

Επίσης, μια νέα τάση είναι η χρήση ενδημικών φυτών των διαφόρων χωρών, που συμβάλλει στην ταύτιση των ανθέων με συγκεκριμένες χώρες, αλλά και πρακτικά στη μείωση του κόστους παραγωγής, καθότι και τα φυτά αυτά μπορούν να ευδοκιμήσουν στο φυσικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών και έτσι το κόστος παραγωγής τους θα είναι σαφώς μικρότερο.

Στο φυλλάδιο αυτό, που ετοιμάστηκε στα πλαίσια του εκπαιδευτικού προγράμματος του Τμήματος Γεωργίας, γίνεται αναφορά σε ορισμένα νέα ανθοκομικά είδη που έχουν προοπτικές για καλλιέργεια στην Κύπρο. Γίνεται επίσης αναφορά σε πρασινάδες και σε εποχικά είδη εξωτερικής καλλιέργειας.

ΝΕΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Ανθούριο (*Anthurium andreanum*)

Το Ανθούριο είναι ένα μοναδικό τροπικό είδος, με πολύ εντυπωσιακό άνθος, το οποίο έχει μια σταθερή θέση στη διεθνή αγορά. Η ζήτηση του στην κυπριακή αγορά είναι σημαντική και η ντόπια παραγωγή δεν καλύπτει τη ζήτηση, με αποτέλεσμα το Ανθούριο να εισάγεται στην Κύπρο από την Ολλανδία.

Η παραγωγή Ανθούριου γίνεται σε θερμοκήπιο, σε ελεγχόμενες συνθήκες και υδροπονικά συστήματα γιατί τα φυτά αυτά είναι πολύ ευαίσθητα σε θερμοκρασίες κάτω των 15° Κελσίου (C). Επίσης, χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στο σύστημα αποστράγγισης.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	15 – 28°C
Φυτά ανά τ.μ.	4 – 6
Παραγωγή ανά τ.μ.	72 στελέχη
Εχθροί και ασθένειες	Xanthomonas, Πύθιο, Ριζοκτονία, Pseudomonas, Νηματώδης, Τετράνυχος
Ζωή φυτού	5 χρόνια τουλάχιστον
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	2 – 3 εβδομάδες

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Το άνθος πρέπει να ωριμάσει πάνω στο φυτό προτού κοπεί, έτσι ώστε να έχει μεγαλύτερη διάρκεια ζωής στο βάζο και να τοποθετηθεί αμέσως σε νερό του οποίου η θερμοκρασία σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να είναι κάτω από τους 15°C. Γενικά, σε όλη τη διάρκεια της μετασυλλεκτικής ζωής του άνθους πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη θερμοκρασία η οποία πρέπει να είναι σχετικά ψηλή (πάνω από 15°C).

Αλστρομέρια (*Alstromeria*)

Πρόκειται για ένα πολύ όμορφο άνθος το οποίο είναι πολύ δημοφιλές στις διεθνείς αγορές με πολύ καλές προοπτικές και στην Κύπρο. Η παραγωγή Αλστρομέριας στην Κύπρο πρέπει να γίνεται σε θερμοκήπια με ελεγχόμενες συνθήκες και σε υδροπονικά συστήματα. Η εδαφολογία της Κύπρου δεν προσφέρεται για την παραγωγή αυτών των ειδών, λόγω του ψηλού δείκτη οξύτητας, γι' αυτό η υδροπονική καλλιέργεια της Αλστρομέριας στον τόπο μας επιβάλλεται.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες εδάφους	12 – 14°C
Άλλες ιδιαιτερότητες	13 ώρες ημερησίως φως για να ανθίσει
Φυτά ανά τ.μ.	3
Παραγωγή ανά τ.μ.	200 στελέχη
Εχθροί και ασθένειες	Πύθιο, Φουσάριο, Ριζοκτονία
Ζωή φυτού	5 χρόνια τουλάχιστον
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	10 μέρες

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Η Αλστρομέρια κόβεται στο στάδιο που τα πρώτα άνθη αρχίζουν να ανοίγουν και αφαιρούνται τα φύλλα στα πρώτα 10 εκ. από κάτω προς τα πάνω προτού τοποθετηθεί σε νερό. Όταν τοποθετηθεί σε νερό, ανά δεκάδες, το νερό πρέπει να είναι θερμοκρασίας 5 μέχρι –7°C. Το νερό πρέπει να αλλάζεται τακτικά.

Ηλιάνθος (*Helianthus*)

Χαρακτηριστικό άνθος του καλοκαιριού το οποίο τα τελευταία χρόνια χρησιμοποιείται πολύ σε συνθέσεις στις διεθνείς αγορές. Στην Κύπρο, παρόλο που οι κλιματολογικές συνθήκες επιτρέπουν την παραγωγή του ως εξωτερική καλλιέργεια, εντούτοις δεν είναι ακόμα πολύ δημοφιλές ούτε στην παραγωγή αλλά ούτε και στην κατανάλωση. Σίγουρα όμως, λόγω της διεθνούς τάσης που επικρατεί, σύντομα το άνθος αυτό θα έχει τεράστια ζήτηση.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	10 – 25°C
Φυτά ανά τ.μ.	30
Παραγωγή ανά τ.μ.	30 στελέχη
Εχθροί και ασθένειες	Ριζοκτονία
Ζωή φυτού	1 χρόνο
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	7 – 12 μέρες

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Η συγκομιδή πρέπει να γίνεται στο πρώτο στάδιο της άνθισης (μόλις αρχίσει να ανοίγει το άνθος) για να επεκτείνουμε τη ζωή στο βάζο, καθώς και να διευκολύνουμε τη μεταφορά των ανθέων αυτών από τον τόπο παραγωγής στον τόπο κατανάλωσης.

Κρίνος της Παναγίας (*Zantedeschia*)

Ένα άνθος πολύ δημοφιλές στην Κύπρο ειδικά την περίοδο του Πάσχα, όπου ο άσπρος Κρίνος της Παναγίας έχει την τιμητική του. Με σύγχρονες μεθόδους, μεριστωματική καλλιέργεια, οι επιστήμονες κατάφεραν να δημιουργήσουν διάφορα χρώματα του είδους αυτού. Η μόνη διαφορά από τους αρχικούς άσπρους κρίνους είναι ότι οι χρωματιστοί είναι μικρότεροι σε μέγεθος. Η *Zantedeschia* μπορεί να καλλιεργηθεί ως είδος εξωτερικής καλλιέργειας στην Κύπρο με σχετικά χαμηλά κόστη παραγωγής. Το είδος αυτό εύκολα ευδοκιμεί στον τόπο μας και η παραγωγή του είναι σχετικά απλή. Με τα δεδομένα αυτά, καθώς και με τη ζήτηση που υπάρχει στις διεθνείς αγορές για το είδος αυτό, οι προοπτικές μιας τέτοιας καλλιέργειας είναι πολύ καλές.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	5 – 25°C
Φυτά ανά τ.μ.	10 – 15
Παραγωγή ανά τ.μ.	90 στελέχη
Εχθροί και ασθένειες	Πύθιο, Ριζοκτονία
Ζωή φυτού	4 χρόνια
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	7 – 15 μέρες

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Τα άνθη πρέπει να συλλέγονται νωρίς το πρωί, στο στάδιο που μόλις αρχίζουν να ξετυλίγονται. Αμέσως μετά θα πρέπει να τοποθετούνται σε νερό με συντηρητικό. Για τις άσπρες ποικιλίες, το νερό διατήρησης θα πρέπει να είναι 4°C ενώ για τις χρωματιστές ποικιλίες 7°C.

Λευκόδεντρο και Λευκόσπερμιο (*Leucodendron, Leucospermum*)

Δύο είδη της οικογένειας της Πρωτέας (*Proteacea*) τα οποία τα τελευταία χρόνια έχουν μπει δυναμικά τόσο στη διεθνή όσο και στην κυπριακή αγορά. Η παραγωγή των δύο αυτών ειδών προσομοιάζει με αυτή της Πρωτέας, δηλαδή είναι εξωτερική καλλιέργεια με περιορισμένες καλλιεργητικές φροντίδες και μόνο εμπόδιο για την επιτυχή παραγωγή τους στην Κύπρο είναι οι απαιτήσεις τους σε έδαφος με χαμηλό pH. Το πρόβλημα αυτό περιορίζεται σημαντικά με επεμβάσεις στο έδαφος (εδαφικά μείγματα με χαμηλό δείκτη οξύτητας και καλή αποστράγγιση). Είναι είδη μεγάλης εμπορικής αξίας με βασικό τροφοδότη κομμένων ανθέων των ειδών αυτών, της ευρωπαϊκής αγοράς, το Ισραήλ (ειδικά στο Λευκόδεντρο *Safari Sunset*).

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	5-28°C
Φυτά ανά τ.μ.	1
Παραγωγή ανά τ.μ.	70 στελέχη
Συνήθη προβλήματα	Παγετός, χαμηλά στελέχη
Ζωή φυτού	5 χρόνια τουλάχιστον
Ιδιαιτερότητες	Σκίαση 40%
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	1 μήνα

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Τα άνθη πρέπει να συλλέγονται αφού διαμορφωθεί πλήρως το χρώμα. Είναι αρκετά ανθεκτικά είδη στη μεταφορά και δεν παρουσιάζουν οποιαδήποτε προβλήματα. Το νερό πρέπει να αλλάζεται τακτικά για να μην ανοίξουν εντελώς τα άνθη.

Λυσιάνθος (*Eustoma*)

Ο Λυσιάνθος αποτελεί ένα από τα πιο πετυχημένα ανθοκομικά είδη στην τελευταία δεκαετία. Έχει ένα πολύ όμορφο άνθος και μεγάλη ποικιλία χρωμάτων. Είναι είδος που εύκολα συνδυάζεται σε μπουκέτα και συνθέσεις λόγω της «ελαφριάς» όψης του. Τα τελευταία χρόνια χρησιμοποιείται πάρα πολύ στις γαμήλιες συνθέσεις.

Ο Λυσιάνθος καλλιεργείται σε δικτυοκήπια και χρειάζεται υποστήλωση για την παραγωγή καλής ποιότητας ανθέων.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	10 – 25°C
Φυτά ανά τ.μ.	45
Παραγωγή ανά τ.μ.	150 στελέχη
Εχθροί και ασθένειες	Πύθιο, Ριζοκτονία, Βοτρύτης
Ζωή φυτού	1 χρόνο τουλάχιστον
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	10 – 14 μέρες

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Συλλέγεται όταν ανοίξουν τα πρώτα δύο άνθη στο στέλεχος και τοποθετούνται κατευθείαν σε νερό με συντηρητικό. Μεταφέρονται μέσω της ψυχρής αλυσίδας (σε θερμοκρασία 2 – 5° C).

Πρωτέα (*Protea*)

Είναι λουλούδι μεγάλης εμπορικής αξίας λόγω της μοναδικής του εμφάνισης (μεγάλο εντυπωσιακό άνθος). Το άνθος της Πρωτέας παρουσιάζει μίαν αυξανόμενη ζήτηση τα τελευταία χρόνια. Βασικό της πλεονέκτημα είναι τα χαμηλά κόστη παραγωγής με λίγες απαιτήσεις σε νερό, λίπασμα και ψεκασmata. Από την άλλη, όμως, παρουσιάζει ένα βασικό πρόβλημα που κάνει τους παραγωγούς δισταχτικούς στο να ασχοληθούν με αυτό το είδος: Δεν υπάρχει ομοιομορφία στην παραγωγή, γιατί σε μεγάλο ποσοστό της παραγωγής παρατηρείται κύρτωση.

Η Πρωτέα είναι φυτό εξωτερικής καλλιέργειας. Στην Κύπρο μπορεί να ευδοκιμήσει, εάν και εφόσον γίνουν κάποιες επεμβάσεις στο έδαφος έτσι ώστε να μειωθεί το pH, λόγω του ότι τα εδάφη μας είναι βασικά και η Πρωτέα ευδοκίμει σε όξινα προς ουδέτερα εδάφη.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	5 – 35°C
Φυτά ανά τ.μ.	3
Παραγωγή ανά τ.μ.	60 στελέχη
Εχθροί και ασθένειες	Βοτρύτης
Ζωή φυτού	5 χρόνια τουλάχιστον
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	1 μήνα

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Η συλλογή ανθέων να γίνεται στο στάδιο μόλις ανοίγει η κεφαλή η οποία θα πρέπει να τοποθετηθεί αμέσως σε νερό. Μπορεί να ταξιδέψει στην «ψυχρή αλυσίδα» (όλα τα στάδια της μεταφοράς των ανθέων στην ψυχρή αλυσίδα δεν υπερβαίνουν τους 5° C), χωρίς όμως αυτό να είναι απαραίτητο.

Στρελλίτσια ή Πουλί του Παραδείσου (*Strelitzia reginae*)

Είναι ένα πραγματικά εξωτικό φυτό το οποίο χρησιμοποιείται πολύ σε γαμήλιες συνθέσεις. Είναι δύσκολη η χρήση της σε απλές ανθοδέσμες όμως σε συνθέσεις για ξενοδοχεία, γραφεία και άλλες τέτοιας φύσης χρήσεις, είναι το πλέον κατάλληλο υλικό λόγω του ύψους του και της εξωτικής του εμφάνισης.

νισης. Στην Κύπρο παράγεται σε όλες σχεδόν τις επαρχίες και αρκετές φυ-
τείες αγόρασαν την πρώτη ύλη τους από το Τμήμα Γεωργίας που διατηρεί μη-
τρική φυτεία στα Γεωργικά Αγροκτήματα Πάφου, στην Αχέλεια.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	10 – 28°C
Φυτά ανά τ.μ.	1
Παραγωγή ανά τ.μ.	60 στελέχη
Συνήθη προβλήματα	Ηλιακά εγκαύματα
Ζωή φυτού	5 χρόνια τουλάχιστον
Ιδιαιτερότητες	Σκίαση 40%
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	1 μήνα

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Συλλέγεται όταν αρχίσει το άνθος να διακρίνεται καθαρά και τοποθετείται σε νερό με συντηρητικό. Η Στρελλίτσια, λόγω του ότι είναι καθαρά τροπικό είδος, δε μεταφέρεται καλά στην ψυχρή αλυσίδα αλλά, αντίθετα, χρειάζεται ψηλότερες θερμοκρασίες κατά τη μεταφορά.

Υπέρικο (*Hypericum*)

Το φυτό αυτό είναι δημοφιλές για τους όμορφους καρπούς του και χρησιμο-
ποιείται πολύ σε συνθέσεις σαν «γέμισμα». Είναι φυτό μεγάλης φωτοπεριό-
δου άρα φυτό το οποίο μπορεί να παραχθεί στην Κύπρο με μειωμένα έξοδα ως
εξωτερική καλλιέργεια ή σε δικτυοκήπια. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται
αυξανόμενη ζήτηση στα ανθοκομικά είδη με πολύχρωμους καρπούς μια και το
αγοραστικό κοινό επιζητά πάντα κάτι το νέο και εντυπωσιακό και το *Hypericum*
αποτελεί ένα μοναδικό στοιχείο σε μια όμορφη ανθοδέσμη.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	15 – 25° C
Φυτά ανά τ.μ.	15 – 20
Παραγωγή ανά τ.μ.	50 στελέχη
Εχθροί και ασθένειες	Αλευρώδης, Σκωρίαση
Ζωή φυτού	1 – 2 χρόνια
Ιδιαιτερότητες	Κλάδεμα και προστασία από τη βροχή
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	8 – 12 μέρες

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Αμέσως μετά τη συλλογή τους (μέχρι 25 εκ. ύψος), θα πρέπει να τοποθετηθούν σε νερό με συντηρητικό. Δεν πρέπει να μένουν στο χωράφι μέσα στον ήλιο για περισσότερο από δύο ώρες (πρέπει να τοποθετούνται σε δροσερό μέρος).

Χελικόνια (*Heliconia*)

Πρόκειται για ένα πανέμορφο και εξωτικό λουλούδι που μπορεί να παραχθεί στην Κύπρο, με τεράστιες προοπτικές για την εγχώρια αγορά μια και τα τελευταία χρόνια γίνονται εισαγωγές αυτού του είδους μέσω Ολλανδίας. Η εξωτική εμφάνιση της Χελικόνιας, καθώς και τα έντονα χρώματά της, αποτελούν ένα πολύτιμο υλικό στην ανθοδετική. Η παραγωγή μπορεί να γίνει ως εξωτερική καλλιέργεια ή σε δικτυοκήπια για προστασία από ακραία καιρικά φαινόμενα.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	15 – 25°C
Φυτά ανά τ.μ.	10 – 15
Παραγωγή ανά τ.μ.	30 στελέχη
Συνήθη προβλήματα	Αγριόχορτα
Ζωή φυτού	2 χρόνια
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	8 – 12 μέρες (μικρά) 3 εβδομάδες (μεγάλα)

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Συλλέγεται με προσοχή μόλις ολοκληρωθεί το άνθος του και τοποθετείται αμέσως σε νερό με συντηρητικό. Κατά τη μεταφορά του στα κέντρα πώλησης πρέπει να αποφεύγεται η χρήση της ψυχρής αλυσίδας.

ΠΡΑΣΙΝΑΔΕΣ

Πέρα όμως από τα ανθοφόρα ανθοκομικά είδη που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή κομμένων ανθέων, μια τεράστια αγορά με είδη πρασινάδας ανοίγεται τα τελευταία χρόνια στη διεθνή αγορά.

Μερικά από τα είδη αυτά περιγράφονται στη συνέχεια:

Σπαράγγι **(*Asparagus setaceus*, *Asparagus umbellatus*, *Asparagus virgatus*)**

Τα τελευταία χρόνια, με τη θεαματική αύξηση της αγοράς των μπουκέτων στην παγκόσμια ανθοκομική βιομηχανία και κατ' επέκταση στην Κύπρο, η παραγωγή στις διάφορες ποικιλίες Σπαραγγιού έχει αυξηθεί σημαντικά.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	18 – 28°C
Φυτά ανά τ.μ.	7
Παραγωγή ανά τ.μ.	Δεν μπορεί να προσδιοριστεί
Συνήθη προβλήματα	Αγριόχορτα
Ζωή φυτού	5 χρόνια τουλάχιστον
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	10 – 14 μέρες

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Η συλλογή των στελεχών πρέπει να γίνει λίγο πριν το φύλλο φτάσει το τελικό του μέγεθος. Πρέπει τα στελέχη να τοποθετηθούν αμέσως σε δοχεία με νερό και συντηρητικό.

Η τοποθέτηση τους στα δοχεία για φύλαξη πρέπει να γίνεται με προσοχή έτσι ώστε να μην προκαλείται φυλλόπτωση.

Ευκάλυπτος **(*Eucalyptus cinerea*, *Eucalyptus parvifolia*, *Eucalyptus gunnii*, *Eucalyptus globules*)**

Τα είδη Ευκαλύπτου είχαν μειωθεί σε παραγωγή την περίοδο 1999-2000 και κατ' επέκταση σε κατανάλωση, αλλά επανήλθαν δυναμικά με την εισαγωγή της τεχντροπίας του μπουκέτου στην ανθοδετική.

Το εντυπωσιακό χρώμα του φυλλώματος παρουσιάζει έντονο ενδιαφέρον στις ανθοδετικές συνθέσεις. Τα είδη ευκαλύπτου είναι καθαρά εξωτερικές καλλιέργειες.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	18 – 28°C
Φυτά ανά τ.μ.	5
Παραγωγή ανά τ.μ.	120 στελέχη
Συνήθη προβλήματα	Αγριόχορτα
Ζωή φυτού	5 χρόνια τουλάχιστον
Ιδιαιτερότητες	Συχνό κλάδεμα
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	1 μήνα

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Τα στελέχη πρέπει να συλλέγονται όταν φθάσουν τα 50 –70 εκ. και εφόσον είναι υγιή και σε καλή κατάσταση από πλευράς χρώματος. Δεν χρειάζεται ιδιαίτερες μετασυλλεκτικές φροντίδες μια και είναι πολύ ανθεκτικό. Εκτός από νωπό, μπορεί να πωληθεί και σαν αποξηραμένο είδος με μεγάλη επιτυχία.

Ρούσκους (*Ruscus aculeatus*)

Είναι είδος μεγάλης εμπορικής αξίας το οποίο χρησιμοποιείται πλατιά στην ανθοδετική ως βασικό στοιχείο γεμίσματος ανθοδέσμης. Επίσης, ένα άλλο σημαντικό πλεονέκτημα της πρασινάδας αυτής είναι οι όμορφες κόκκινες ράγες που παράγονται από τα θηλυκά μόνο φυτά. Είναι φυτό εξαιρετικά ανθεκτικό. Καλλιεργείται εξωτερικά ή σε δικτυοκήπιο.

Βασικά στοιχεία καλλιέργειας

Θερμοκρασίες	18 – 30° C
Φυτά ανά τ.μ.	5
Παραγωγή ανά τ.μ.	120 στελέχη
Συνήθη προβλήματα	Αγριόχορτα
Ζωή του φυτού	5 χρόνια τουλάχιστον
Ιδιαιτερότητες	Τα φυτά να τοποθετούνται σε ομάδες 4 – 5 μαζί με ένα τουλάχιστο «αρσενικό» για να εξασφαλίζεται η παραγωγή των διακοσμητικών ράγων
Ζωή στο βάζο μετά τη συγκομιδή	1 μήνα

Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί: Τα στελέχη πρέπει να συλλέγονται όταν φθάσουν τα 60 εκ. και εφόσον είναι υγιή και σε καλή κατάσταση και να τοποθετούνται αμέσως στο νερό.

ΕΠΟΧΙΚΑ ΕΙΔΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται πολλά είδη από τα μονοετή σπορόφυτα που φυτεύονται στους κήπους ως εποχικά. Η διαφορά είναι ότι ενώ τα είδη είναι τα ίδια με αυτά που βρίσκονται στον κήπο, εντούτοις οι ποικιλίες διαφέρουν ούτως ώστε το μέγεθος του άνθους να είναι κατάλληλο για παραγωγή ως κομμένο είδος (ψηλές ποικιλίες). Για κάθε είδος ξεχωριστά, η αγορά είναι μικρή, όμως ως σύνολο αποτελούν μια νέα πνοή στην ανθοκομική βιομηχανία και συμπληρώνουν τις επιλογές των ανθοπωλών για τις ανθοδέσμες τους, δίνοντας έτσι πιο έντονα το στίγμα της κάθε εποχής.

Η παραγωγή τους είναι εύκολη γιατί οι καλλιεργητικές φροντίδες που χρειάζονται είναι παρόμοιες με αυτές των μονοετών σπορόφυτων του κήπου, που είναι ουσιαστικά ελάχιστες.

Χωρίζονται σε δύο κατηγορίες ανάλογα με την περίοδο άνθισης τους.

Η πρώτη κατηγορία είναι η κατηγορία των **χειμερινών εποχικών ανθέων** τα οποία ανθίζουν συνήθως Νοέμβριο, Δεκέμβριο και Φεβρουάριο. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν τα **Σκυλάκια** (*Antirrhinum majus*) τα οποία και προσφέρουν στο ανθοπωλείο μεγάλη ποικιλία χρωμάτων και έχουν ζωή στο βάζο 10 μέρες. Η **Σιερινιά** (*Mathiola incana*) ανήκει επίσης στην κατηγορία αυτή. Το είδος αυτό, εκτός από μεγάλη ποικιλία χρωμάτων, διαθέτει και ένα εξαιρετικό άρωμα που την κάνει πολύ δημοφιλή στα ανθοπωλεία ειδικά την εποχή των Χριστουγέννων. Ένα άλλο χειμερινό εποχικό είδος είναι τα **Βατράχια** (*Ranunculus asiaticus*) του οποίου το εντυπωσιακό άνθος και η ποικιλία χρωμάτων συμπληρώνει θαυμάσια έτοιμες προς πώληση ανθοδέσμες το χειμώνα.

Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν φυτά τα οποία ανθίζουν συνήθως τον Απρίλιο μέχρι και τον Ιούνιο και είναι τα **καλοκαιρινά εποχικά άνθη**: Η **Γκοτέτια** (*Godetia grandiflora*) έχει πανέμορφα άνθη με μεταξωτή υφή άσπρου, κόκκινου και μωβ με πιο έντονο το χρώμα στο κέντρο που δίνουν την εντύπωση ότι είναι ζωγραφισμένα. Επίσης, η **Σελόσια** (*Celosia cristata*, *Celosia plumosa*) ένα καθαρά καλοκαιρινό λουλούδι δίνει μια εντυπωσιακή υφή στις ανθοδέσμες με τα λουλούδια της. Άλλο φυτό το οποίο εντάσσεται στην κατηγορία των καλοκαιρινών ανθέων είναι η **Ζίννια** (*Zinnia elegans*). Η Ζίννια είναι εύκολη στην καλλιέργεια αλλά χρειάζεται υποστήλωση. Τα άνθη της Ζίννιας χρησιμοποιούνται στις καλοκαιρινές ανθοδέσμες προσφέροντας μεγάλη ποικιλία χρωμάτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

Τα νέα είδη ανθοκομικών προϊόντων για παραγωγή κομμένων ανθέων είναι πάρα πολλά και κάθε χρόνο νέα είδη κάνουν την εμφάνιση τους στις διεθνείς αγορές με πρωτοπόρο πάντα την Ολλανδία.

Τα είδη που παρουσιάστηκαν στο φυλλάδιο αυτό αποτελούν κομμένα άνθη που μπορούν να καλλιεργηθούν στον τόπο μας με χαμηλά κόστη παραγωγής και καλές προοπτικές, τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι είναι τα μόνα.

Εάν η ανθοκομία της Κύπρου θέλει να επιβιώσει στους δύσκολους καιρούς του έντονου ανταγωνισμού με την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις μεγάλες εισαγωγές ανθοκομικών ειδών από τις χώρες της Αφρικής και Λατινικής Αμερικής, όπου τα κόστη παραγωγής είναι πολύ χαμηλά, θα πρέπει να παρακολουθεί από κοντά τις τάσεις των διεθνών αγορών, έτσι ώστε να μην ακολουθεί πλέον ετεροχρονισμένα την αγορά. Η Κύπρος θα πρέπει να παράγει είδη μοναδικά και με χαμηλά κόστη παραγωγής για να μπορεί να ανταγωνιστεί τις άλλες χώρες παραγωγής ανθοκομικών ειδών.

Τα παραδοσιακά είδη θα έχουν πάντοτε μια σταθερή θέση στα ανθοπωλεία της Κύπρου αλλά και του εξωτερικού, γιατί ταυτίζονται με κάποιες εκδηλώσεις της ζωής των ανθρώπων, καθώς επίσης και λόγω της διαχρονικότητας των ειδών αυτών. Από την άλλη, τα νέα είδη συμπληρώνουν και προσθέτουν ζωντάνια και διαφορετικότητα στη συλλογή ανθέων ενός ανθοπωλείου.

Τα δύο αυτά στοιχεία μαζί (παραδοσιακά και νέα είδη) δημιουργούν όλες τις προϋποθέσεις για την υγιή εμπορία ανθοκομικών ειδών στην Κύπρο και φυσικά και την παραγωγή των ειδών αυτών στο νησί μας για να μπορέσει να μπει και να σταθεροποιήσει τη θέση της στον παγκόσμιο χάρτη της ανθοκομικής βιομηχανίας.

